

Pridružujemo se manifestaciji Noć knjige 2020., s temom "Knjige koje su mijenjale svijet", predstavljanjem Institutskih knjiga koje su mijenjale našu disciplinu, etnologiju i kulturnu antropologiju. Riječ je o knjigama koje se bave urbanim istraživanjima, istraživanjima gradske svakodnevice unazad trideset godina. Pionirsku knjigu s tom tematikom objavila je Dunja Rihtman-Auguštin (1988.). Sadržajno njezina knjiga "Etnologija naše svakodnevice" predstavlja prekretnicu u dotada gotovo isključivo ruralnim etnološkim istraživanjima. Knjiga uvodi novu paradigmu istraživanja grada i suvremenih gradskih običaja. Knjiga je dostupna u PDF formatu unutar knjižničnog kataloga na stranici <http://161.53.61.240:591/fmi/iwp/cgi?-db=01%20KNJIZNICA%20-%20Katalog%20knjiga&-loadframes>, te kroz Institutski repozitorij: <https://repositorij.dief.eu/a/>; a moguće je pogledati i njezin prikaz: <https://hrcak.srce.hr/155583>. Nakon dvadeset godina objavljena je druga značajna studija o Zagrebu, "Kvartovska spika: značenja grada i urbani lokalizmi u Novom Zagrebu" Valentine Gulin Zrnić (2009.). Tom se knjigom, i teorijski i metodološki, u Hrvatskoj utemeljuje i egzemplarno predstavlja nova etnološka sub-disciplina urbana antropologija. Knjiga je izazvala veliku pozornost stručnjaka, ne samo etnologa i kulturnih antropologa, nego i arhitekata, urbanista i povjesničara umjetnosti kao i šire javnosti. Među brojnim prikazima izdvajamo: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=69514; <https://www.jutarnji.hr/globus/arhiva/robert-perisic-studija-o-novom-zagrebu-i-njegovoj-urbanoj-povijesti/4091658/> Godine 2013. objavljena je još jedna knjiga autorice Aleksandre Muraj, "Zagrebačka blagdanska ozračja". Temeljem novinskih arhiva i drugoga gradiva knjiga opisuje gradske blagdane, slavlja, priredbe i zabave na prijelazu 19. u 20. stoljeća (https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=193110). Ishodeći iz ovih sjajnih istraživanja i knjiga, u posljednjih nekoliko godina Institut za etnologiju i folkloristiku bio je domaćinom projekta "Stvaranje grada: prostor, kultura i identitet" (CITID) (Projekt Hrvatske zaklade za znanost, 2014. - 2018.) tijekom kojega je nastao niz knjiga koje ne samo da nastavljaju prethodno zacrtane staze gradskih istraživanja već odabirom novih tema i rakursa iz kojih se istražuje grad ukazuju na manje poznate aspekte svakodnevice grada Zagreba. Većina je knjiga dostupna na web platformi projekta www.citymaking.eu. Među njima ističemo netom objavljenu knjigu Valentine Gulin Zrnić i Nevene Škrbić Alempijević: "Grad kao susret : Etnografije zagrebačkih trgova" (2019.). Knjiga istražuje središnje zagrebačke trgove (Zrinjevac, Tomislavac, Strossmayerov trg, Europski trg) prateći njihovo povjesno nastajanje i mijene, uspostavljanje njihovih ključnih značenja u imaginariju Zagrepčana, kao i preoznačavanja do kojih dolazi prilikom raznih manifestacija koje se na njima organiziraju. Knjiga je objavljena neposredno prije katastrofnoga potresa koji je pogodio Zagreb (22. 3. 2020.) i ozbiljno oštetio zgrade na trgovima koji se opisuju u knjizi. Drugi moment koji je ključan za recepciju koju će knjiga imati, jest obustava svih događanja na javnim prostorima gradskih trgova uzrokovana epidemijom virusa COVID-19. Oba čimbenika čine ovu knjigu nezaobilaznom lektirom za sve Zagrepčane. O osvrтima na ovu studiju možete pogledati na <http://www.citymaking.eu/promocija-knjige-grad-kao-susret-etnografije-zagrebackih-trgova/>. Predstavljanje Institutskih knjiga koje su promijenile etnologiju zaokružujemo dvama znanstveno-popularnim publikacijama koje svojim sadržajem unose zanemarene aspekte života u gradu u žigu interesa (obje dostupne na www.citymaking.eu, te u tiskanom izdanju): "Grad i međunarodni migranti" Jasne Čapo i Petre Kelemen (2019.) "Slijepi u prostoru grada" Laure Šakaje (2019.).

Sudionici: Jasna Čapo, Valentina Gulin Zrnić, Anamarija Starčević Štambuk